

TADEUSZ STERNAL.

Oblężenie Kamieńca w powieści i historii, studyum historyczno-literackie, Lwów 1890 r.

Szeroko i daleko wślawił Henryk Sienkiewicz swe imię przez wydanie trzech znanych powszechnie powieści historycznych wiele o nich pisanych i mówiono, rozwinął się cały spór o stosunku powieści historycznej do samejże historii — a przecież niemożna posiedzieć jakoby przedmiot ten został już wyczerpany; dlatego z wdzięcznością przyjąć należy każdą naukową rozprawę do tego przedmiotu odnoszącą się. Właśnie niedawno opuszcila prasę rozprawka p. Tadeusza Szternala, członka seminarium prof. Liskego p. t. „Oblężenie Kamieńca w powieści i historii;“ (Przegląd 1890 r. Nr. 281 i w osobnej edytcie). Jetto jak sam tytuł powieści „studyum historyczno-literackie“, należy więc tak dobrze do historii — jak i do literatury; w obu więc kierunkach rozpatrywać należy.

Jako praca historyczna — zawiera rozprawa pana Szternala wiele ciekawych szczegółów, ale nie można uważać jęj za wyczerpujące przedstawienie Kamieńca z r. 1672; bo autorowi głównie chodziło o „wskazanie źródeł historycznych jakie zna Sienkiewicz przed opisem oblężenia Kamieńca (str. 12). O tych źródłach mówi autor dość obszernie (str. 13 — 16); czy jednak one wystarczają do wyczerpującego — historycznego opisu oblężenia Kamieńca — na to chyba nie trudno odpowiedzieć. A przecież obowiązkiem autora „Oblężenia Kamieńca w powieści i w powieści“ było także ile możności dokładnie, źródłowo, suche prawie opisanie tegoż oblężenia.

Lepiej już przedsstwia aię część literacka rozprawy o. Szternala; autor w kilku zdaniach skreśla polemika Brandes'a i T. i Leńca z Sienkiewiczem; wiele i wcale trafiaie mówi o obowiązkach prawach powieściopisarza historycznego; sili sie nawet na własne w tój mierze poglądy, chociaż zresztą mało jest oryginalnym. Fakt że część literacka omawianej rozprawy lepszą jest od historycznej, że zresztą cała rozprawa należy w ogóle więcej do zakresu literatury, niżeli do historii, skłania nas do twierdzenia że p. Sternal więcej ma wolności literackich niżeli historycznych.